

201, opiew. post.

1 wypisów (nie odbijmo!)

at. przekazała
Kwazyńska

++
JABŁONSKA Helina

I v. Ter - Oganiem

II v. Chotard

ps. "Barbora"

"Demuta"

(1915 - 1996)

NOW
<u>AK</u>
<u>KG</u>
<u>WSK</u>
PSK

2972 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

JABKOŃSKA Helina
I u. Ten-Gonien
II u. Anotand

2972 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne

IV. Korespondencja ✓

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie - (patrz - I/2)

I/1 RELACJA WKASCIWA

- Relacja oprac. przez J. Kuczyńską, W-wa 2001, mps/ksero, k. 4 s 1-6 (ksero)
- Notatki J. Kuczyńskiej, org. + ksero, k. 5 s 7-15
- Brudnopis biogramu, org + ksero, k. 6 s 16-22

4/1/1

Jabłońska Halina, Barbara - I v. Ter-Oganjan, II v. Chotard
ps. „Barbara”, „Danuta” kpt./ z dn 23.IX.1944/
ur. 02.12,1915 w Częstochowie

Ojciec -Henryk, matka - Zofia z d.Ząbkowska
miała 3 braci: Tadeusz, Stanisław, Andrzej

Mgr filozofii /Uniwersytet Jagielloński,1938/

Od lat studenckich związana z Obozem Narodowym.

Działaczka Młodzieży Wszechpolskiej.Prezeska /2 kadencje/ Stow. Studentek UJ „Jedność”

Jesień1939-czerwiec 1940 łączniczka, sekretarka w grupie sabotażu-dywerysji NOW, obwód częstochowski

Od VI.1940 w Warszawie. W SN jest łączniczką do spraw specjalnych „Jacka” /Wł. Jaworski/, także w NOW.

Od. IV.1943 - komendantka NOWK. Po akcji scaleniowej II zastępczyni Szefa WSK „Miry” (M. Witkówna).

W Powstaniu Wskim - łączniczka kanałowa ^{między} /Śródmieściem i Starym Miastem, /Gustaw-Harnaś/. Mianowana kapitanem /23.IX.44 -rozkaz D-cy AK nr 871/44/. Po kapitulacji zgłasza się do pójścia do stalagu.

Przebywa w obozach Fallingbostel, Bergen-Belsen, Oberlangen /nr141485)
Po wyzwoleniu obozu - z-czyni komendantki obozu „Jagi” /M.I.Mileska/

Od VII,1945 we Właszech. Wcielona do II Korpusu, Oddz.Kultury i Prasy. Następnie przebywa w Szkocji.

Zdemobilizowana w Anglii w 1949 r.

Przenosi się do Francji. W 1951 r. zawiera związek małżeński z lotnikiem francuskim Guy Chotard. Z tego małżeństwa ma córkę i 3 synów.

Umiera we Francji /Verdelais/ dn. 8.02.1996.

Odnaczone: Krzyż Walecznych - 1.X.1944

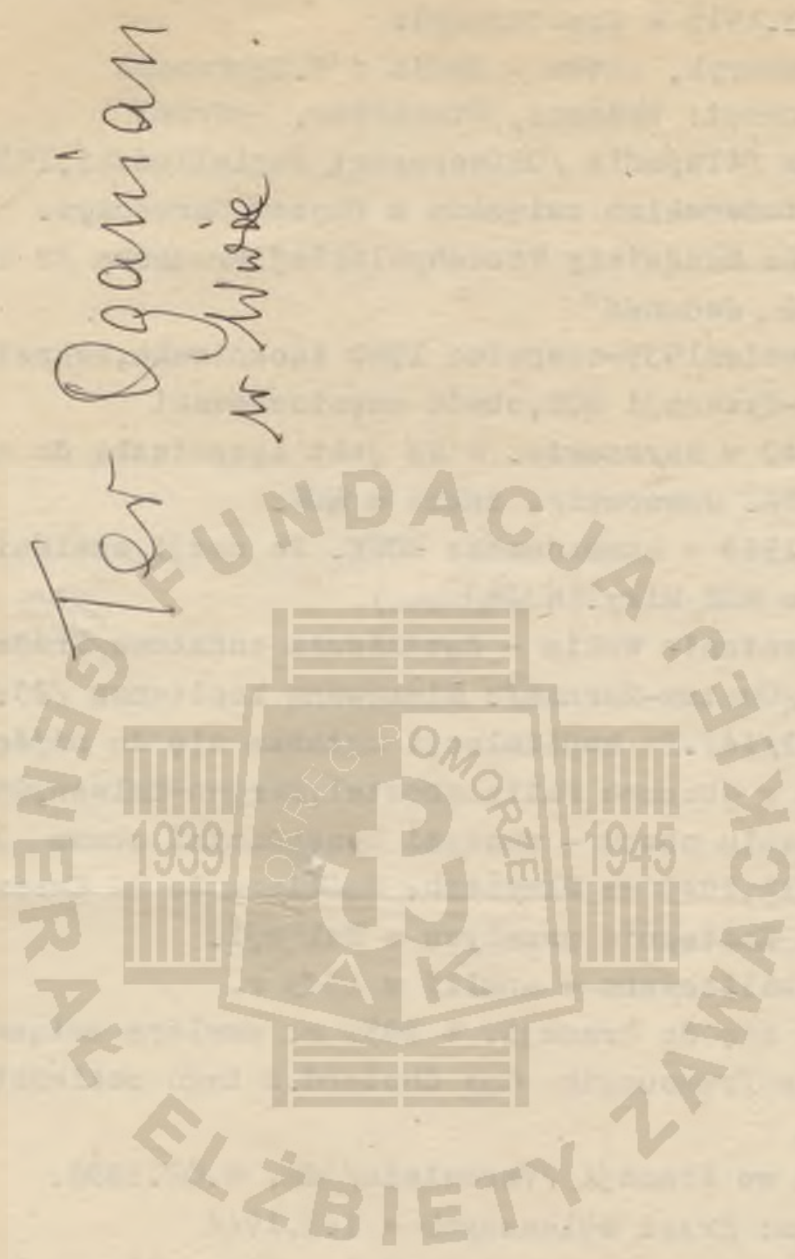
Srebrny Krzyż Zasugi z mieczami - 1.X.1944

Oprac.na podstawie materiałów
ze zbiorów Leszka Żebrowskiego

Iza Kuczyńska

Warszawa.19.08.2001

I/1/2

Ter Ogarnian
 w Wiśle

I/1/3

Jabłońska Halina, Barbara - I v. Ter-Oganjan, II v. Chotard
ps. „Barbara”, „Danuta” kpt./ z dn. 23.IX.1944/
ur. 02.12, 1915 w Częstochowie

Ojciec - Henryk, matka - Zofia z d. Ząbkowska
miała 3 braci: Tadeusz, Stanisław, Andrzej

Mgr filozofii /Uniwersytet Jagielloński, 1938/

Od lat studenckich związana z Obozem Narodowym.

Działaczka Młodzieży Wszechpolskiej. Prezeska /2 kadencje/ Stow. Studentek UJ „Jedność”

Jesień 1939 - czerwiec 1940 łączniczka, sekretarka w grupie sabotażu-dywersji NOW, obwód częstochowski

Od VI.1940 w Warszawie. W SN jest łączniczką do spraw specjalnych „Jacka” /WŁ. Jaworski/, także w NOW.

Od. IV.1943 - komendantka NOWK. Po akcji scaleniowej II zastępczyni Szefa WSK „Miry” (Mała Wittekońska).

W Powstaniu Wskim - łączniczka kanałowa ^{między} Śródmieściem i Starym Miastem, „Gustaw-Harnas”. Mianowana kapitanem /23.IX.44 - rozkaz D-cy AK nr 871/44/. Po kapitulacji zgłasza się do pójścia do stalagu.

Przebywa w obozach Fallingb., Bergen-Belsen, Oberlangen /nr 141485/ Po wyzwoleniu obozu - z-czymi komendantki obozu „Jagi” /M.I. Mileska/

Od VII.1945 we Włoszech. Wcielona do II Korpusu, Oddz. Kultury i Frasy. Następnie przebywa w Szkocji.

Zdemobilizowana w Anglii w 1949 r.

Przenosi się do Francji. W 1951 r. zawiera związek małżeński z lotnikiem francuskim Guy Chotard. Z tego małżeństwa ma córkę i 3 synów.

Umiera we Francji /Verdelais/ dn. 8.02.1996.

Odznaczona: Krzyż walecznych - 1.X.1944

Srebrny Krzyż Zasługi z mieczami - 1.X.1944

Oprac. na podstawie materiałów
ze zbiorów Leszka Żebrowskiego

Iza Kuczyńska

Warszawa. 19.08.2001

(materiał historyczny w K.H.K.)

Iza Kuczyńska

Wpłynęło dnia 23.10.
Ldz. 3492 WSK 2001

Wpłynęło dnia 14.02.
Ldz. 2797 NSK 1002

I/1/4

Jabłońska Halina, Barbara - I v. Ter-Oganjan, II v. Chotard
ps. „Barbara”, „Danuta” kpt./ z dn 23.IX.1944/
ur. 02.12,1915 w Częstochowie

Ojciec -Henryk, matka - Zofia z d.Ząbkowska
miała 3 braci: Tadeusz, Stanisław, Andrzej

Mgr filozofii /Uniwersytet Jagielloński,1938/

Od lat studenckich związana z Obozem Narodowym.

Działaczka Młodzieży Wszechpolskiej.Prezeska /2 kadencje/ Stow. Studentek UJ „Jedność”

Jesień1939-czerwiec 1940 łączniczka, sekretarka w grupie sabotażu-dywersji NOW, obwód częstochowski

Od VI.1940 w Warszawie. W SN jest łączniczką do spraw specjalnych „Jacka”/WŁ. Jaworski/, także w NOW.

Od. IV.1943 - komendantka NOWK. Po akcji scaleniowej II zastępczyni Szefa WSK „Miry”. (Maria Wittekońska).

W Powstaniu Wskim - łączniczka kanałowa ^{więdną} Śródmieściem i Starym Miastem, „Gustaw-Harnas”. Mianowana kapitanem /23.IX.44 -rozkaz D-cy AK nr 871/44/. Po kapitulacji zgłasza się do pójścia do stalagu.

Przebywa w obozach Fallingbostel, Bergen-Belsen, Oberlangen /nr141485) Po wyzwoleniu obozu - z-czyni komendantki obozu „Jagi”/M.I.Mileska/

Od VII,1945 we Włoszech. Wcielona do II Korpusu, Oddz.Kultury i Frasy. Następnie przebywa w Szkocji.

Zdemobilizowana w Anglii w 1949 r.

Przenosi się do Francji. W 1951 r. zawiera związek małżeński z lotnikiem francuskim Guy Chotard. Z tego małżeństwa ma córkę i 3 synów.

Umiera we Francji /Verdelais/ dn. 8.02.1996.

Odnaczone: Krzyż Walecznych - 1.X.1944

Srebrny krzyż Zasługi z mieczami - 1.X.1944

Oprac.na podstawie materiałów
ze zbiorów Leszka Żebrowskiego

Iza Kuczyńska

Warszawa.19.08.2001

notatka o Ter-Ogumian była robiona do wydawn.
" Sylwetki ", ale ponieważ biografu T-O rozfi-
rowała się zrobić jej przyjęła p. Odymiec
ten tekst wycofałam. J. Kucyńska

1/16

Jabłońska Halina, Barbara - I v. Ter-Oganjan, II v. Chotard
ps. „Barbara”, „Danuta” kpt./ z dn 23.IX.1944/
ur. 02.12,1915 w Częstochowie

Ojciec -Henryk, matka - Zofia z d.Ząbkowska
miała 3 braci: Tadeusz, Stanisław, Andrzej

Mgr filozofii /Uniwersytet Jagielloński,1938/

Od lat studenckich związana z Obozem Narodowym.

Działaczka Młodzieży Wszechpolskiej.Prezeska /2 kadencje/ Stow. Stude-
ntek UJ „Jedność”

Jesień1939-czerwiec 1940 łączniczka, sekretarka w grupie
sabotażu-dywerysji NOW, obwód częstochowski

Od VI.1940 w Warszawie. W SN jest łączniczką do spraw specjalnych
„Jacka” /WŁ. Jaworski/, także w NOW.

Od. IV.1943 - komendantka NOWK. Po akcji scaleniowej II zastępczy-
ni Szefa WSK „Miry”. (M. Witkówna).

W Powstaniu Wskim - łączniczka kanałowa ^{między} Śródmieściem i Starym
Miastem, „Gustaw-Harnaś”. Mianowana kapitanem /23.IX.44 -rozkaz D-cy
AK nr 871/44/. Po kapitulacji zgłasza się do pójścia do stalagu.

Przebywa w obozach Fallingbostel, Bergen-Belsen, Oberlangen /nr141485)
Po wyzwoleniu obozu - z-czyni komendantki obozu „Jagi” /M.I.Mileska/

Od VII,1945 we Właszech. Wcielona do II Korpusu, Oddz.Kultury
i Prasy. Następnie przebywa w Szkocji.

Zdemobilizowana w Anglii w 1949 r.

Przenosi się do Francji. W 1951 r. zawiera związek małżeński z
lotnikiem francuskim Guy Chotard. Z tego małżeństwa ma córkę i
3 synów.

Umiera we Francji /Verdelais/ dn. 8.02.1996.

Odnaczone: Krzyż Walecznych - 1.X.1944

Srebrny Krzyż Zasugi z Mieczami - 1.X.1944

Oprac.na podstawie materiałów
ze zbiorów Leszka Żebrowskiego

Iza Kudzyńska
Warszawa.19.08.2001

omyg. u E.2.

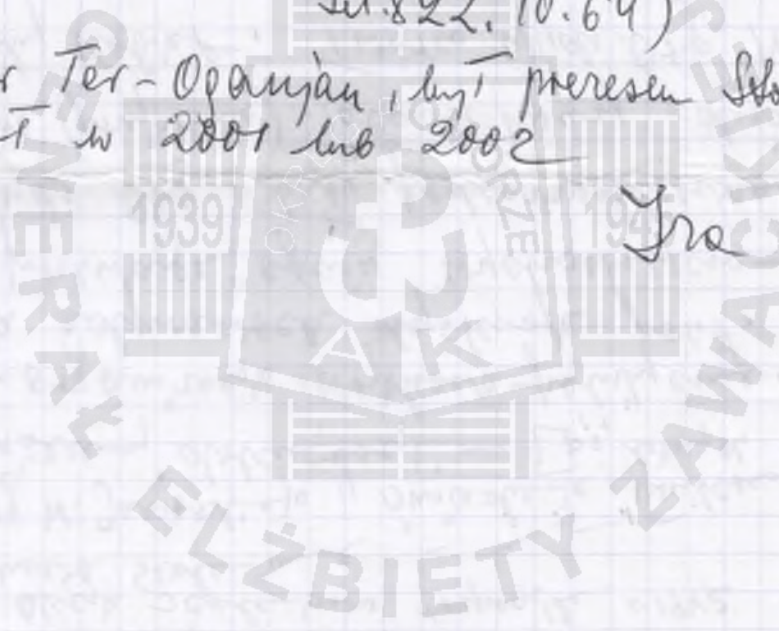
Halina Jabłńska
 I v. Ter-Oparyan
 II v. Chotard (we Francji)

Pierwszy mąż, chyba po powrocie z ZSRR, twi po wojnie
 prowadził rolnictwo i ożenił się po raz drugi
 Druga żona pracowała w PAN.

Mieszkała (w 2001 r. w Warszawie, ul. Filtrowa 79 m. 29
 tel. 822.10.64)

profesor Ter-Oparyan, był przesiedleńcem z Otman
 zmarł w 2001 lub 2002

Ira Kwajishe
 X 2002 r

1.07.1941 w Warszawie ul. Wspólna 31-^(mieszkanie) w Warszawie
NOW, kier. Gł. ^(Instytut) ^(Komisja) ^(Kierownik) Józef Rokicki
- Część grup młodzieżowych NOW przeszła
do AK już po październiku 1942/43

Winderstam ^{A. Michotowski - sekret. Wydr. Org.}
Winderstam "Jacek" był pionierem orga-
nizacyjnym

KB NOW po październiku 1941/42 liczył
ok. 200 osób

skaza ^{skaza} ^{scalenia} ^{rozprawy} w 1942
Unowocześnienie

wg W. Jaworskiego "Świadomość" unikano spotykania
pisemny dokumenty - [po których aresztowania]

NOW - organizacja wyższego politycznego.
Na zebraniach dyskusje polit.
prewaga opinii wychowawczej - propag.
Wydr. Org. były podporządkowane w całym
kraju (miejscowe) tożsamość kursu, działalności pion.
Strony Kobiet. Twórcy Wydr. Org. NOW byli, Jacek
Suf Wydr. Org. Zarządu Gł. SN

- SN poprawność stosunków u Zw. Pełn. przy wielk.
ciągłością lekcjami, raporty u wsch.
celu strat. SN - walka o kobiecy Partia
Narodowa

ogry. u E. Z.

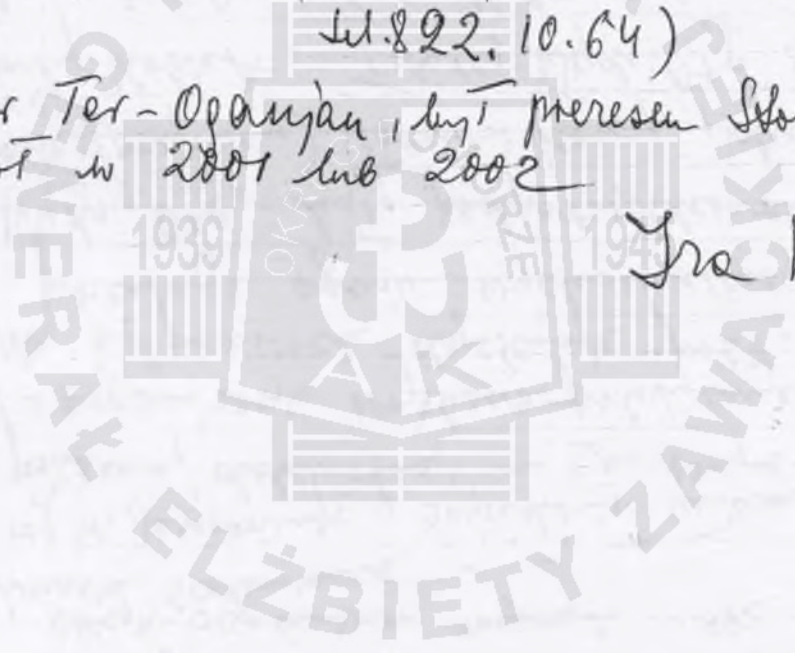
Halina Jabłońska
I v. Ter-Opanjan
II v. Chotard (we Francji)

Pierwszy mąż, chyba po powrocie z ZSRR, twi po wojnie
przytowadził rodzinę i ożenił się po raz drugi
Druga żona pracowała w PAN.

Mieszkała (w 2001 r. w Warszawie, ul. Filtrowa 79 m. 29
ul. 822. 10.64)

profesor Ter-Opanjan, był przesiedleńcą z Opatowa
Zmarł w 2001 lub 2002

Ira Kuczyńska

1. 07. 1941 w Warszawie ul. Wspólna 31 - ul. Włocławek
(nowa numeracja) NOW, Kom. Gł. sekret Józef Rokicki

- Część grup młodzieżowych NOW przeszła
do AK już po przejęciu 1942/43

W. Ing... A. Michot... - sekret Wydz. Org.
W. Ing... "Jacek" sekret piątej orga-
nizacyjnej

K 3 NOW po przejęciu 1941/42 liczące
ok. 200 osób

skłaga sekcji... 1942
Unieważnienie

wg W. Jaworskiego "Świadectwo" unikano spotrzeżenia
piśmiennej dokumentacji - [po braniu aresztowania]

NOW - organizacja wyższego politycznego.

Na dołprawach dyskusje polityczne.

prewaga ogólnego wychowania - program,

Wydz. Org. były podporządkowane w pewnym
stopniu (miejscowe) Tęcza, Kier. , działalność pionierska
Grupy Kobiet. Twórcy Wydz. Org. NOW byli, Jacek
sekret Wydz. Org. Zarządu Gł. SN

- SN poprawność stosunków z Zw. Rad. przy użyciu
cośkolwiek w kierunku zapobiegania u wach,
celem strat. SN - walka o Kobietę i Partię
Narodową

II/11

Wzducie z inieniem Pani Profesor
prokarnie moje woski o Ter-Oganjan.
Na moje prosbe inietys jej do "Sylwek"
opracowata najblizsza przyaciolka
Ter-Oganjan M. Adywiec (z Sopodu)
w.

1-15 Kincyniska X 2002

Miewole

I/1/13

Fallingbostenel ^{jeńców} ~~głównie~~ między narodowy w tym grupie
polskich "wresniowców"

Bergen-Belsen
technicy się dzieci
maszynawanie ze Spiewe "Kommandoból"

Oberlangen, Stalag VI C, w tym obozie po jego wywie
zeniu przez robotnicy T Dyw. Panc, były rozstrzelani
Kamradzi obom.

Utworzyła się Kamradzi obom Oberlangen z Jaga" Julius
Mileski mianowany K-tytuł ~~do~~ ew. współnego stolarz
Kobiecego, przez K & AK 3. 8. 44 w Włoc.

I/1/14

l.dz. 3736 WSK02.

Miewola

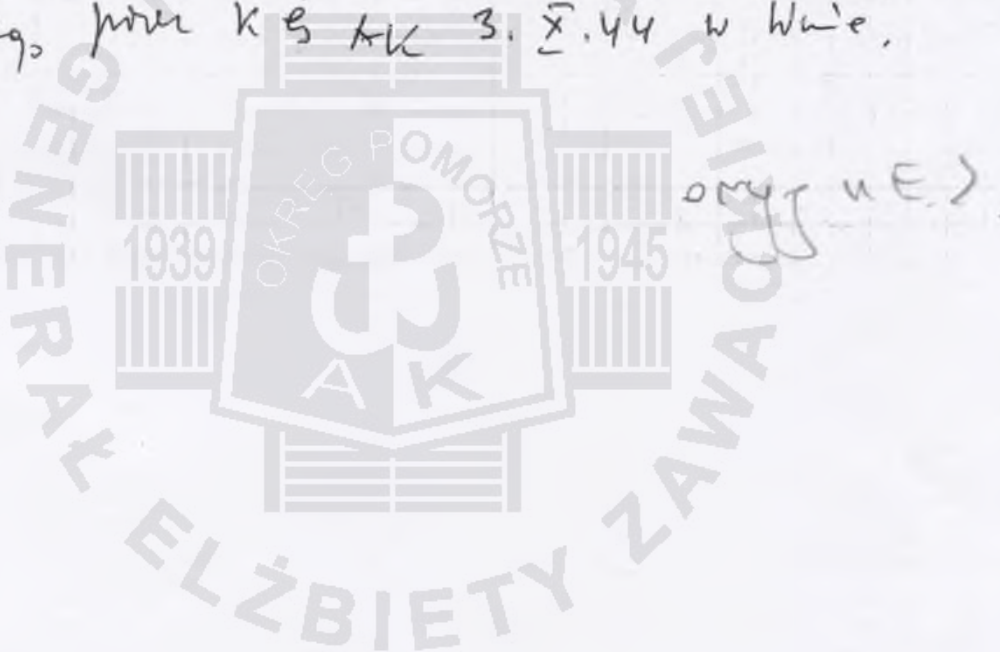
II/15

Fallingbommel ^{leńcał} ~~leńcał~~ między narodowy w tym grupie
polskich „wresniowców”

Bergen-Belsen
rodziny się dzieci
maszawanie a Spiewe „Komandantów.”

Oberlangen, Stalag VI C, w tym obwie po jego wyprawie
lewni przez rodzinę I Dyw. Pauc, były rozprawy
Komandantów słom.

Uwaga się Komanda słom Oberlangen z „Jaga” Jępie
Milekij mianowicie K-thy ~~to~~ ew. wspólnego stolicy
kobiecy, przez K B KK 3. X.44 w Włe.

Jabraci

1/16
4.

Na Górny Śląsk wyjechałem w wieku 10 lat
Do SN należę od czasu gimn.

Studie w UJ w Krakowie 1933-1938. Magister filo-
zofii ^{historii} ~~historii~~ ^{historii}. Seminarium i prace mgr. u prof. Włod-
dyśława Konopczyńskiego. ^{Na} Jesieni 1939 miałem brzo-
wno pracę doktorską ~~prze~~

W latach studenckich byłem działaczem "Młodzieży
Wschodniej" ~~Prasa~~

Prerobione przez 2 lata Stow. Studentek UJ "Jedność"
jedną z organizatorek pierwszej polskiej międzynarodowej
studenckiej na Jasnej Górze i oraz następujących,

Od r. 1936 członek Organizacji
u Władysława Jaworskiego

Tęczyński w grupie saboteurów na kopalni rudy
Konopiskiej (jesień 1939 - czerwiec 1940.)

Po ~~rozstrzelaniu~~ ^{rozstrzelaniu} siostry, (długi. Kopalni Stanisława Mianow-
skiego) ^{rodzina} ~~przebieg~~ ^{przebieg} się do Włocławka, zgromadził w 1939

Bracie: Stanisław (Oświęcim) r. urod. ...

Andrzej (województwo)

22. ~~z~~ odnawia kontakt z SN miasto Włocławek (№ 41)
"Prus".

Spotyka przypadkowo "Jacka" (wł. Jaworskiego)
który przelansował się do władz Centr. SN w Włocławku
Jest jego Tęczyńskim do Spraw Specjalnych

M. Odyńciewicz - te wspomnienia - artykułi NOWK "Stow. Naczelne"
nr 12/90

2/1/14

Halina Jabłońska - Ter-Oganian - Chotard
ps. "Barbara", "Danuta" b. 646, 672-74

była II-g zastępczynią Szefa WSK, "Mirny"

Wskazywane 3.10.1944 do przejścia do Szkoły
Kobiecego i objęcie tam funkcji;

Przebywała w obozach: Fallingb.,

Bergen-Belsen

Gertingen (stacja VI C)

W tym okresie po jego wypuszczeniu 12.04.45
przez żołnierzy I Dyw. Pancerny pod dow. ppłk dypl.
Stanisława Kosutskiego była 2-ym Komeendantem
obozu

Jakubiszka T-0

2/118
2

Uwolniana z niewoli w miesiąc przed końcem wojny dojechała do Kwadery szt. gen. Andersa w Ankonie
Wskazywała puzyska do Oddz. Kultury i Prasy 2-go Korpusu
i pracowała głównie w radio

Zdemobilizowana w r. 1949 w W. Brytanii
wybrała jako kraj osiedlenia - Francję
W r. 1951 wyszła ponownie za mąż, za Francuzem
Guy Chotard, lotnika Samolotów myśliwskich.
W 1985 r. ewakuowała
Związek obywateli francuskich w zgodę władz w Londynie

reportaż radiowy
z pseudonimem i kryptonimem
Stowuska biega narodowców

Maria Odyniec - koleżanka z 47
epizod - koleżanka z konspiracyj.
występ w 1990 r.
współpraca z Stowem Narodowym

oficer rez. (chyba) gen. "Dynekator" z siostrą chrzestną
na kamieniu opuszt P. i uciekła się
do Szwajcarii

P. W-shie

4/19
3

2 Na pass, gode. przed wybuchem P. ~~zaplat~~ ^{zaplat} ~~nie~~ ^{nie} ~~odprawy~~ ^{odprawy} u SS. Ursmalank na Pomisłnej wstaniej pter "Mity" (Konwaudantje ty. WSK (Marie Wittel) "na Kłoty" Mite poinformowane ubrane, ze wybuch P. został odwołany bez podanie nowego terminu. Ok. godz. 16 usłyszały strzety które nasilały się. T-O. wyzsta z lokalu z postanowienie działanie wg instrukcji przewidzianej w razie nagłego powstanie Bru. - nie wykonac ani funkcji ani pseudonim i ew. uciec się anonimowo do jednostki walczącej. Toczysławs pracowała w kuchni na ul. Ktołluszkiej aż do odwołanie kontaktu z jednostkami NOW. Wówczas uciekła się do Toczysławi Kanatowej u "Starobny" kłoty Kewyłowata pter 2 tyg.

W potanie P. została brwana na odprawy do "Mity" z kłoty usłolata listy nominacji na oficerów oraz adresemie.

Po kapil kapitulacji została brwana do "Mity" na Kew-
 Cowy odprawy. ~~Pracowała Nie Agadista~~ ^{chymeladepota} ~~na~~ ^{na} ~~organizowanie~~ ^{organizowanie} Toczysławi w nowej organizacji Kewsp. pod dow. gen. Okulichiego na: na kłoty ^{proszę} usłolono ze Kłotich oficerowie idąc do oflagu, seregowe do Szolaga z ~~killisem~~ T-O. nie godząc się na objęcie izolnych funkcji poszta do niewoli do Szolaga.

Jaworski Na Górny Śląsk wyjechałem w wieku 10 lat
Do SN należę od czasu gimn.

II/1/10
1

Studie na UJ w Krakowie 1933-1938. Magister filo-
logii ^{wypracowania naukowe} Historii. Seminarium: prace mgr. u prof. Włod-
ysława Konopczyńskiego. Jesienią 1939 miałem brzośnię
pracy doktorskiej ~~ptk~~

W latach studenckich byłem działaczem „Młodzieży
Wschodopolskiej” ~~ptk~~

Prerobione przez 2 lata Stow. Studentów UJ „Jedność”
jedną z organizatorów pierwszej polskiej pielgrzymki
Studentów na Jasną Górę, oraz następnych.

Od r. 1936 członek organizacji
u Władysława Jaworskiego

Tętnienie w grupie sabotażu na Kopalni rudy
Konopińskiej (jesień 1939 - czerwiec 1940.)

Po ~~rozstrzelaniu~~ ^{rozstrzelaniu} siostry, (dłż. Kopalni Stanisława Mianow-
skiego) ^{cała} rodzina ^{przeuosi} się do Włdy, zginął w 1939

Bracie: Stanisław (Oświęcim) r. ur. ...

Andrzej (wojuntodony)

27. - - - - - odnawia kontakt z SN miasto Włdy (№ 41)
i. - - - - - „Pius”

Spotyka poprzednio „Jacka” (wł. Jaworskiego)
Kłómy przeuosi je do władz Centr. SN w Włdy
Jest jego Tętnieniem do spraw specjalnych

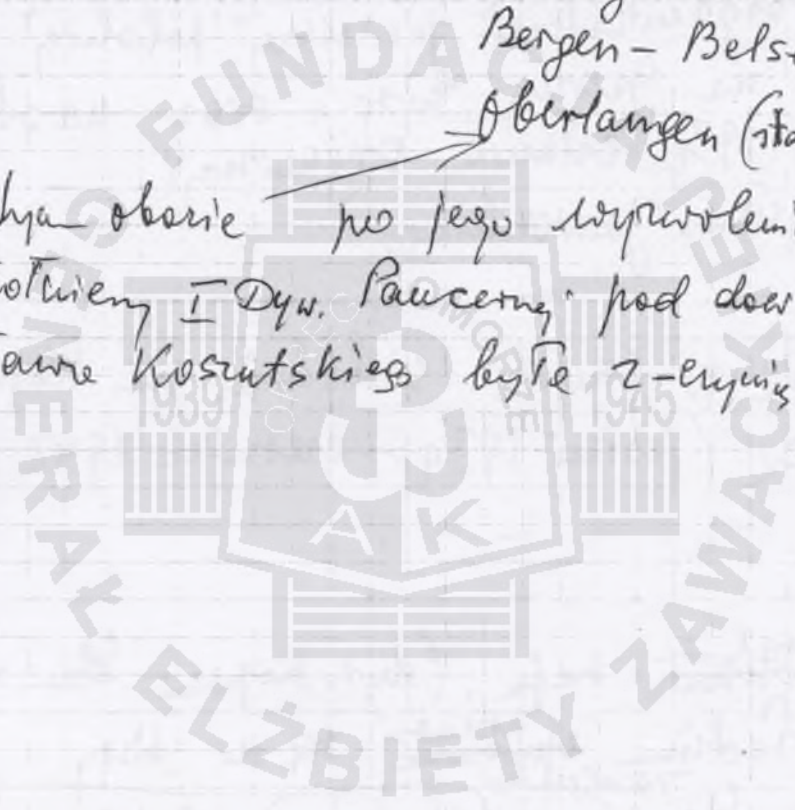
M. Odyniec - te wspomnienia - cytacja NOWK „Stow. Nasz”
23^{12/90}

Halina Jabłońska - Ter-Oganián - Chotard
ps. "Barbara", "Danuta" t. 646, 672-74

była II-g zastępczynią Sufa WSK, "Miry"
Wskazała wypracowanie 3.10.1944 do przejścia do Szkoły
Kobiecego i objęcia tam funkcji;

Przebywała w obozach: Fallingb. ośtel
Bergen - Belsen
Oberlangen (staż VI C)

W tym okresie po jego wywołaniu 12.04.45
przez żołnierzy I Dyw. Pancerny, pod dow. ppłk dysp.
Stanisława Koszutskiego była z-erującą Komendantką
obozu

oryg. 4 E2

Jakubski T-0

1/1/2
2

Uwolniony z niewoli w miesiąc przed końcem wojny dojechał do Kwadery szt. gen. Suderske w Ankonie
Później przeniósł się do Oddz. Kultury i Prasy 2-go Korpusu
i pracował głównie w radio

Zdemobilizowany w r. 1949 w W. Brytanii
wybrał jako kraj osiedlenia - Francję
W r. 1951 wysłał pismo do rządu w Francji
Guy Chotard, lotnik Samolotów myśliwskich
W 1985 r. ewakuacja
Zurawie obywat. we francuskie ze zgodą władz w Londynie

reporteri radiowe
pseudonim: Kyprian
Słownik biogr. narodowców

Maria Odyniec - koleżanka z 41
opis - koleżanka z konspiracji
wystąpił w 1990 r.
współpraca z Słowem Narodowym

oficer rez. (chyba) gen. "Dynekator" z siostrą chrępcami
na kamieniu opisał P. i udał się
do Ameryki

oryg. u E-2

2

Na parę godzin przed wybuchem P. ^{zapłoty} wyjechał ^{do} na odprawie u SS. Urządani na Pomiech wstąpił przez "Mity" Komendantu Gł. WSK (Marty Witek) "na Kłoty". Mity poinformował ubranie, że wybuch P. został odwołany bez podanie nowego terminu. Ok. godz. 16 ustyśoty strażnicy klóre nasitaly się. T-O. wyzsta z lokalu z postanowienie działanie wg instrukcji przewidzianej w razie nagłego powstanie Tru. - nie wykazać ani funkcji ani pseudonim i ew. zgłosić się anonimowo do jednostki walczącej. Tomaszowski pracował w kuchni na ul. Kłolewskiej aż do odwołanie kontaktów z jednostkami NOW. Wówczas zgłosił się do Taczewości kantonowej u „Starosielny” kłotę kwarantannowa przez 2 tyg.

W połowie P. zostało kierowane na odprawę do "Mity" z kłotę wskłolata listy nominacji na oficerów oraz adreśowanie.

Po kapitulacji zostało kierowane do "Mity" na Kwartalną odprawę. ~~Pracownik nie zgodził się na udział w organizowaniu Taczewości w nowej organizacji Kwart. pod dow. gen. D. Kulichiego na~~ na kłotę wskłolono że kłoby oficerowie idąc do obojgu, szeregowie do Szolaga z kilkoma T-O. nie godząc się na objęcie żadnych funkcji. poszła do niewoli do Szolaga.

L-dz. 3736 WSK 02.

IKF

AMTLICHE VERMERKE UWAGI URZĘDOWE

Der Kennkarteninhaber wohnt
Posiadacz karty rozpoznawczej mieszka

in w *033* Strasse *Osobina 13*
ulica

Kreish.
Starostwo powiat.

Dienstsiegel
Pieczęć służbowa

Melhorst
Unterschrift der Meldebehörde
Podpis urzędu meldunkowego

ob
nd
in w Strasse
ulica

Kreish.
Starostwo powiat.

Dienstsiegel
Pieczęć służbowa

Unterschrift der Meldebehörde
Podpis urzędu meldunkowego

ob
nd
in w Strasse
ulica

Kreish.
Starostwo powiat.

Dienstsiegel
Pieczęć służbowa

Unterschrift der Meldebehörde
Podpis urzędu meldunkowego

ob
nd
in w Strasse
ulica

Kreish.
Starostwo powiat.

Dienstsiegel
Pieczęć służbowa

Unterschrift der Meldebehörde
Podpis urzędu meldunkowego

rechter Zeigefinger
palec wskazujący prawej ręki

linker Zeigefinger
palec wskazujący lewej ręki

Adelina Ter-Oganyan
Unterschrift des Kennkarteninhabers
Podpis posiadacza karty rozpoznawczej

9 April
den
dnia kwiet. 1940

Der Stadthauptmann
Ausstellungsbehörde
Powiatu Opatowska

Melhorst
Unterschrift des ausfertigenden Beamten
Podpis sporządzającego urzędnika

Wpłynęło dnia 14.02
Licz. 2499 WSK 100

I/2

1/2-n

AMTICHE VERMERKE UWAGI URZĘDOWE

Der Kennkarteninhaber wohnt
 Postfach 1071, ul. Zielna 13
 Strasse *Orszyn 13*
 siles

M. Hoffmann
 Zustchrift der Meldesbehörde
 Podpis urzędu meliarskiego

ob
 ul
 in
 w
 Kreis
 Starostwo powiat
 Dienstortel
 Polecenie służbowe
 ob
 ul
 in
 w
 Kreis
 Starostwo powiat
 Dienstortel
 Polecenie służbowe

Stefania
 Unterchrift der Kennkartenhabers
 Podpis posiadacza karty rozpoznawczej

9 APRIL 1943
 Gen
 imię i nazwisko
 Der Stadthauptmann
 Anstaltsbehörde
 Opatrzona Opatrzni Łopusz

Stefania
 Unterchrift des ausfertigenden Beamten
 Podpis sporządzającego urzędlika

Stefania
 Dienstortel
 Polecenie służbowe

linker Zeigefinger
 palec wskazujący lewej ręki

rechter Zeigefinger
 palec wskazujący prawej ręki

1/2/3

L.dz. 3482 WSK 01 2 28X

ZUR BEACHTUNG UMWAG

Jeder Inhaber einer Kennkarte hat bei Behörden und Körpern den öffentlichen Rechts und gegenüber den staatlichen und kirchlichen Kontrollogen auf Verlangen mit der Kennkarte auszuweisen.

Nicht bestellte Karten (Kopirungen) sind nicht zulässig und dürfen nicht benutzt werden. Der Inhaber einer Kennkarte ist verpflichtet, die Kontrolle der Karte zu übernehmen und für die Richtigkeit der Angaben zu bürgeln.

Der Inhaber einer Kennkarte hat sich der Verleumdung und Verhöhnung der Karte zu enthalten. Die Karte ist als Eigentum des Reichs anzusehen und ist zu schützen.

Die Karte ist zu verwenden, die beim Reichshauptquartier erteilt wird. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden. Die Karte ist nicht für die Dienstleistungen der Behörden zu verwenden.

Staatdruckerei Warschau, Nr. 175/41

AMTUCHE VERMERKE UMWAG URZEDOWE

Handwritten notes in Polish script

GENERALAK

GENERALGOVERNEMENT
GENERALNE GUBERNATORSTWO

KENNKARTE
KARTA ROZPOZNAWCZA

Kennort Miejsce wystawienia	Węgorzewo
Kreis Starostwo powiat.	Dziwna Okręg Węgorzewo
Kennnummer Numer rozpoznawczy	472222
Gültig bis Ważne do	9 April 1948 kw. 1. t.
Name Nazwisko	Ter-Oganjan
Geburtsname (b. Diebstahl) Nazwisko panieńskie (u mężczyzn)	Jębkowska
Vorname Imię	Malina-Barbara
Geboren am urodzony (a) w dn.	2. 12. 1915
Geburtsort Miejsce urodzenia	Częstochowa
Kreis Starostwo pow.	Dziwna Okręg
Land Kraj	Polen
Beruf Zawód	erfahrene Wirtin Kucharka
Religion Wyznanie	keine żaden
Besondere Kennzeichen Szczególne znaki rozpoznawcze	keine żaden

ANTISCHE VERMERKE - UWAGI URZĘDOWE

Der Kennführer hat sich verpflichtet, die Person, die die Karte besitzt, zu beobachten und zu melden.

Węgorzewo

Starostwo Węgorzewo

13

M. Kowalski

Ob
ul.
12

Kreis
Starostwo powiat

Dienstort
Miejsce służby

Strasse
ulica

Dienstort
Miejsce służby

Strasse
ulica

Unterstützt der Meldebeförderung
Pomaga w służbie meldunkowej

Strasse
ulica

Kreis
Starostwo powiat

Dienstort
Miejsce służby

Strasse
ulica

Unterstützt der Meldebeförderung
Pomaga w służbie meldunkowej

Malina Ter-Oganjan

Unterstützt des Kennführers
Pomaga w służbie meldunkowej

9 April 1948

Der Stadthauptmann
P. Anzeledorfer

M. Kowalski

Unterstützt des ausstellenden Beamten
Pomaga w służbie wydawczej

linker Zeigefinger
palec wskaźny lewej ręki

rechter Zeigefinger
palec wskaźny prawej ręki

GENERAR

No 8074

Polskie Siły Zbrojne
Polish Armed Forces

LEGITYMACJA

b. jeńca wojennego

IDENTITY-CARD

ex Prisoner of War

No. of identification card

Nazwisko Ter-Ogarnian, Kąpielńska

Imiona własne Halina

Data i miejsce urodz. 2. 12. 1915

Częstochowa

Wyznanie Religijne (option.) Rzymsko-kat.

Stopień wojskowy kpt.

Przebieg Of. Kont. Status Cont. Office

Podpis Ofc. Kont. Signature Cont. Office

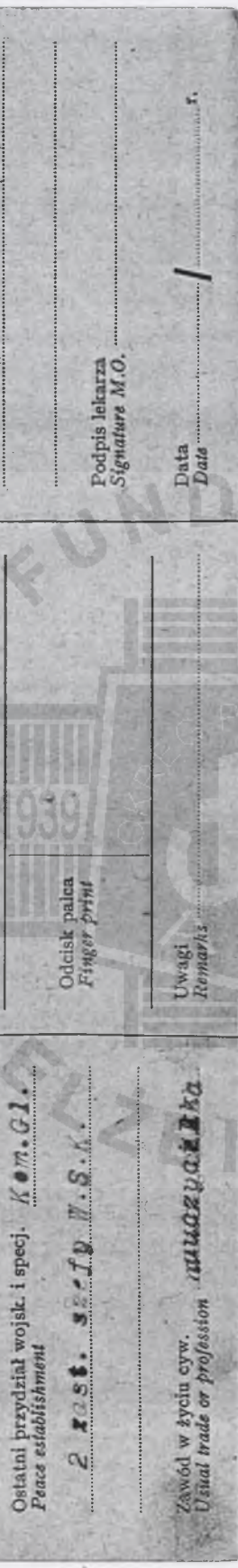
M. G. K. 1941
Data 21. 7. 41 r.

12/16

I/6/7

<p>Numer Jenijski P.W. Number 141485</p> <p>Wehrkreis</p> <p>Obóz Jencow Woj. P.W. Camp N. (Niedersachsen)</p> <p>Obóz pracy Labour Camp (Miejsce i No.) (Place and No.)</p> <p>Rodzaj i miejsce zatrudn. w czasie niewoli Place and occupation as P.W. Oberlangen Obóz 6 C</p> <p>Rocznik poborowy Coning. (for conscr. pers.)</p> <p>Ostatni przydział wojsk. i specj. Peace establishment 2 zast. seif. W.S.K.</p> <p>Zawód w życiu cyw. Usual trade or profession muzykantka</p>	<p>Jakie posiada dokumenty osob. Personal docum. in possession</p> <p>Ile posiada gotówki i jalciej Amount and kind of currency in possession</p> <p>Nazwisko i adres najbliż. krewnych Name and address next of kin</p> <p>Podpis b. jencia Woj. Signature ex-P.W.</p> <p>Odcisk palca Finger print</p> <p>Uwagi Remarks</p>	<p>Przeprowadz. desygnacja dnia Designated</p> <p>Na rozkaz — przez — lekarza By order of — by — M.D.</p> <p>Nazw. i imię lek. (drukłem) stopień, Surname & init. M.O. (in capit.) rank</p> <p>Uwagi lekarza co do obec. stanu zdrowia M.O. remarks</p> <p>Podpis lekarza Signature M.O.</p> <p>Data Date</p>
---	---	---

**SZTAB GŁÓWNY
SZEF ADMINISTRACJI PERSONALNEJ**

GŁÓWNA KOMISJA WERYFIKACYJNA A.K.
L.dz.64/G2.K.Wer.47
londyn, dnia 13 marca 1946

DODATKOWE ZASWIDCZENIE WERYFIKACYJNE
do L.dz.3002/II/AK/46-Komisji Weryfikac.przy II Korpusie z 8.I.1947

Główna Komisja Weryfikacyjna A.K., działająca na podstawie za-
rządzenia Szefa Sztabu Głównego L.dz.3044/PdA.Pora.45 z dn.9.XI.45 -
po zebraniu dodatkowych dowodów pільnie odznaczenia Krzyż Walecznych
i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami

potwierdza

ze **TER - O G A N J A N** Halia, Barbara z d.Jabłńska,
ps. "Barbara", "Danuta",
urodzona - 2.XII.1915 - Cęstochowa, wojew.:Kielce.

- ad 1. Odbyła służbę wojskową w zeregach A.K.:
 - 1.XII.1939 - Obwód Częstochowa - organizacja N.O.W. dywersja i sabotaż - łączniczka i sekretarka
 - 22.VI.1940 - W Okręgu Warszawa - organizacja N.O.W. - scalona w A.K. - komendantka kobiet N.O.W.
 - 15.VII.944 - Warszawa K.G.A.K. - Oddz.I.W.S.K. -2-gi z-ca szefa W.S.K. "Mir"
 - 5. X.1944 - wyjście do niewoli - obozy jeńców: Fallingbostel, Bergen, Oberangen
 - 12.IV.1945 - uwolniona z niewoli przez l.Dyw.Panc.
 - .VII.945 - przybyła na teren Włoch
 - 15.XII.945 - wcielona do I Korpusu - Oddz.Kult. i Prasy
- Adres: 24,Warwick Rd - London S.W.5

ad 2. Uzyskała w A.K. nominację stopnia:
K a p i t a n a - 23.IX.1944 - rozk.D-cy A.K.Nr.871/44
 Zweryfikowana definitywnie przez Komisję Weryfikacyjną A.K. przy II.Korpusie Nr.wer.3002/II/AK/46 z dn.8.I.1947 w stopniu:
K A P I T A N A W.S.K. zin.23.IX.1944 r.

3. Uzyskała w A.K. odznaczenia:
 a. **Krzyż Walecznych po raz pierwszy** - 1.X.1944 - rozk.D-cy A.K.--
 b. **Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami** - 1.X.1944 - rozk.D-cy A.K.--

- ad 4. Podstawa:
- a. odznaczenie Krzyż Walecznych po raz pierwszy i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami z d.1.X.1944 - potwierdzone przez S.D-cę A.K., Gen.Dyw. B ó r -Komorowskiego - L.dz.64/G2.K.Wer.47
 - b. kwestjonariusz specjalny
 - c. zeszyt ewidencyjny
 - d. oświadczenie stopnia kapitana
 - e. nominacja figuruje w obisach rozkazów nominacji oficerskich kobiet z K.G.A.K. kryt. "Czytelnia", ps. "Danuta", str.6
 - f. potwierdzenie stopnia kapitana przez kpt.Kiewlicz Janina i kpt.Płoska Janina
 - g. oświadczenie w kwestj.pecj.odznaczenia:Krzyż Walecznych po raz pierwszy i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami
 - h. potwierdzenie odznaczenia Krzyż Walecznych 1-szy i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami przez kpt.Dhnatowicz-Suszyński Eug.-

v e r t e

5. Zaświadczenie niniejsze nie daje żadnych uprawnień do jakichkolwiek należności pieniężnych, lub świadczeń w naturze, za weryfikowany okres służby konspiracyjnej

Członkowie:

[Signature]
Ła... [Signature]

Przewodniczący

Ła... [Signature]

Otrzymuje:

- 1. Sztab Główny - Wydział Umoczeń - 1 egz.
- 2. Sztab Główny - Kmda Główna P.W.S.K. - 1 egz.
- 3. Kpt. TER-OGANJAN Halina Barbara - 1 egz.

Legitymacja Odznaki Pamitkowej A.K.Nr. 2824 z 31.V.1948

1/2-10

12 Kwiecień 1945 - Oberlangen

Pierwszy wolny apel ... Komendantka obozu, Maria Irena Milleska składa raport ppłk. Stanisławowi Koszutskiemu.

Stalag XI B

141485

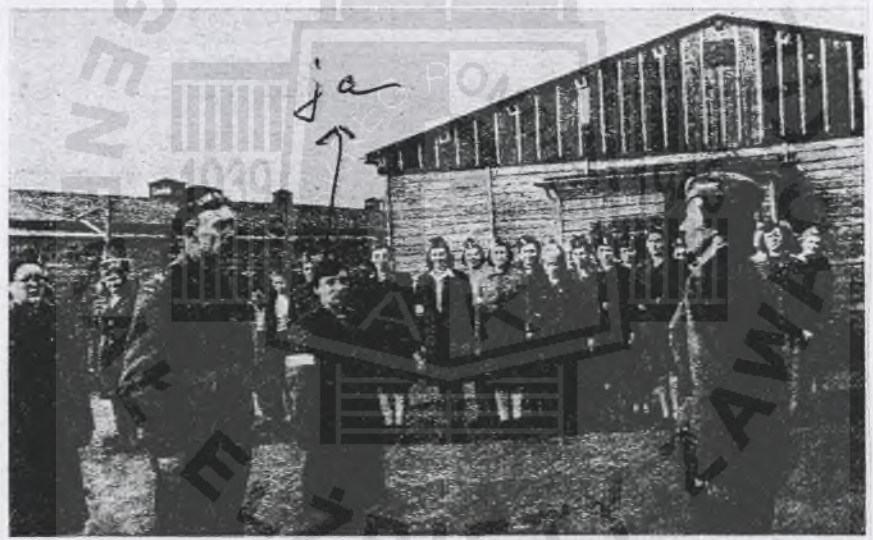
Mon. Nr. dans
le camp prisonnier

mój numer obozowy

1/2/10

12 Kwiecień 1945 - Oberlangen

Pierwszy wolny apel ... Komendantka obozu, Maria Irena Mleska składa raport ppłk. Stanisławowi Koszutskiemu.

II Materiały uzupełniające relację

- M. Odymiec, Jabłonińska Halina [w:] Sylwetki kobiet-soldatek,
Toruń 2003, rps (kopia), k. 5, s. 1-5

II/1

– przekazał wiadomość o śmierci matki. Ligia, która nie mogła nosić żałoby, otrzymała od ojca orzełka z czarną kokardką. Miała go nosić w sposób niewidoczny, pamiętając jednocześnie o bohaterstwie matki. Ligia poinformowana, że matka zginęła z rąk Niemców, demonstracyjnie odchyłała bluzkę zasłaniającą orzełka, gdy jakkolwiek Niemiec mijał ją na ulicy.

Irena Hłakowiczowa 20 maja 1944 r. rozkazem p.o. dowódcy NSZ została pośmiertnie awansowana do stopnia ppor. czasu wojny, a w 1995 r. odznaczona Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego (nr 1-95-59).

Jerzy Hłakowicz opuścił Polskę w 1945 r. Zmarł na emigracji w USA. Ligie wychowywali dziadkowie. Trzykrotnie, począwszy od 1953 r., próbowała dostać się na studia na Wydział Fizyki UW. Przeszkodą było jej nazwisko i pochodzenie. Dopiero w 1977 r. ukończyła Wydział Organizacji Turystyki na Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Od 1980 r. podjęła działalność w NSZZ „Solidarność”. Działała w Komitecie Prymasowskim.

Krystyna Kabzińska

APAK, sygn. 518/WSK; relacja Ligii Hłakowicz-Grejner z 1 marca 2002 r. (w zbiorach K. Kabzińskiej); J. Chodakiewicz, *Sylwetki (nie) zapomniane: matka i córka*, Słowo, 8.10.1996; J. O. Hłakowicz, *Historia mego udziału w Organizacji, NSZ – Dokumenty, relacje, wspomnienia*, Warszawa 2000, s. 90; K. Komorowski, *Polityka i walka*, Warszawa 2000, s. 404, 447.

Jabłońska Halina, 1 voto Ter-Oganjan, 2 voto Chotard (1915–1996) „Barbara”, „96” „Danuta”, kpt. AK, członek SN, Komendantka Główna NOWK, druga zastępczyni szefa WSK, zastępczyni komendantki stalagu VI C Oberlangen, mgr historii.

Halina urodziła się 2 grudnia 1915 r. w Częstochowie, jako córka Zofii i Henryka Jabłońskich. Ojciec, inż. mechanik, był dyrektorem „Wspólnoty Interesów” na Śląsku. Miała trzech braci: Stanisława (więzień Oświęcimia), Tadeusza (poległ we wrześniu 1939 r.) i Andrzeja (muzyk), osiadłego w Chile. Została wychowana w tradycji katolicko-narodowej; ojciec był członkiem Stronnictwa Narodowego, a matka – Koła „Matek-Polek”. Po maturze w latach 1934–1938 studiowała historię na Wydziale Filozoficznym UJ, który ukończyła ze stopniem magistra. Od pierwszych miesięcy studiów związała się z Młodzieżą Wszepolską, włączając się aktywnie w życie naukowe i polityczne studenckiej społeczności. Została prezeską żeńskiego domu akademickiego „Jedność”. Była dziewczyną towarzyską, pełną optymizmu

i radości życia. Pracowitością, sumiennością i energią, a jednocześnie stanowczością i bezkompromisowością w sprawach zasadniczych jednała sobie szacunek i sympatię. Radość życia czerpała z pływania, wędrówek górskich, wycieczek narciarskich, studenckich herbatek zapoznawczych i zabaw prywatnych w gronie przyjaciół. Dnia 21 stycznia 1939 r. poślubiła magistra nauk ekonomicznych, Leona Ter-Oganjana, z którym zamieszkała w Bydgoszczy. Równocześnie otworzyła przewod doktorski na UJ u prof. Władysława Konopczyńskiego, swego promotora z okresu pracy magisterskiej.

Wybuch wojny we wrześniu 1939 r. rozłączył ją z mężem, powołanym do wojska. Po zakończeniu działań wojennych mieszkała wraz z rodzicami w Częstochowie i tu nawiązała kontakt z komórką sabotażową zorganizowaną przez SN na terenie kopalni Konopiska, podejmując 1 grudnia 1939 r. funkcję sekretarki, którą pełniła do maja 1940. Po wszczętym przez Niemców poszukiwaniu jej ojca przeniosła się do Warszawy, gdzie, jak mówiła: „biło serce Polski”. W tym samym czasie jej brat został aresztowany w Krakowie i zesłany do Oświęcimia. Niezrażona trudnościami wstąpiła do podziemnego Stronnictwa Narodowego, przyjmując pseudonim „Barbara”. Spotkała tam znajomego ze studiów, prawnika Władysława Jaworskiego („Jacek”, „Olza”, „Władek”), członka SN zaangażowanego w sprawę ustalenia jednolitego celu wojskowego konspiracyjnych organizacji narodowych. Był on też pierwszym organizatorem i szefem pionu łączności wewnątrzorganizacyjnej (konspiracyjnej SN). Została jego łączniczką i była nią do wybuchu Powstania Warszawskiego. „Barbara” weszła także w krąg działaczy związanych z pismem „Walka”, którego redaktorem naczelnym był Wiktor Trościanko „Olgierd”. Dzięki dawnym znajomościom ojca „Barbara” zorganizowała w biurze „Wspólnoty Interesów” redakcję „Walki”. Wraz z „Olgierdem” opracowywała artykuły dotyczące palących wówczas problemów politycznych i społecznych Polski. Mieszkała przy graniczącej z gettem ul. Ceglanej, dzieląc lokal z Marią Grabowską „Marysią Lwówianką”. Za lustrem przechowywała archiwum SN. Do niej, jako do łączniczki W. Jaworskiego, odpowiedzialnego za łączność radiową z ramienia ZG SN i KG NOW, należało organizowanie spotkań z kadrą kierowniczą i kontakty z ZWZ-AK w sprawie łączności radiowej z Londynem. W tej sprawie kontaktowała się bezpośrednio z szefem Wydziału Łączności Konspiracyjnej KG AK Janiną Karasiówną „Bronką”. Otrzymane z Londynu depesze, m.in. od prezesa SN Tadeusza Bieleckiego, rozszyfrowywała za pomocą ustalonych tekstów z książeczki do nabożeństwa, po czym przekazywała je W. Jaworskiemu. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w 1941 r. działalność SN-NOW uległa znacznemu ożywieniu. Napływały liczne informacje przekazywane (*via* Budapeszt) przez „wspaniałych kurierów obojga płci”, jak ich określiła „Barbara” w swych wspomnieniach.

W Warszawie umocniła się łączność z terenem, dobrze również układała się współpraca kobiet z NOWK z oddziałami NOW. „Barbara” została zaprzysiężona w NOWK 5 maja 1942 r. i otrzymała pseudonim „96”. W kwietniu 1943 r.

władze SN mianowały „Barbarę” Komendantką Główną NOWK. Nastąpił wówczas dla niej czas wzmożonej pracy organizacyjnej. Brała udział w odprawach z komendantkami okręgów, wygłaszała referaty, dokonywała inspekcji w okręgach. Ten okres we wspomnieniach skojarzyła z: „nieustępliwą siatką Podziemnego Państwa, tkaną przez szlachetnych, ofiarnych, mężnych ludzi” (H. Chotard, Wspomnienia, zbiory rodzinne).

Wiosną 1943 r. rozpoczęły się rozmowy scaleniowe NOW z WSK. Nie brakowało przeciwniczek z obu stron i końcowe porozumienie w tej sprawie podpisano w połowie 1944 r. „Barbara” w dniu 15 lipca 1944 r. została drugą zastępczynią mjr/płk Marii Wittekówny „Miry”, szefa WSK. Od niej otrzymała nowy pseudonim „Danuta”. Nastroje w GG, a tym samym w Warszawie były wówczas bliskie wrzenia. W szybkim tempie zbliżała się do stolicy Armia Czerwona. Pierwszego sierpnia 1944 r. „Danuta” uczestniczyła w odprawie WSK u „Miry”, na ul. Gęstej u ss. urszulanek. Wówczas po raz pierwszy poznała szerokie grono dowództwa WSK. O godz. 16 usłyszały strzały – co oznaczało wybuch Powstania. „Mira” poleciła „Danucie” włączyć się do akcji, lecz nadal zachować konspirację. Pierwszą pracą „Danuty” była służba w kuchni restauracji Głowackiego, żywiącej powstańców. Po specjalnych badaniach lekarskich została później skierowana do akcji jako kierowniczka patrolu kanałowego. Przeprowadziła tą podziemną drogą ze Starego Miasta do Śródmieścia 72 członków batalionu NOW „Gustaw” i członków redakcji „Walki”. We wspomnieniach wiernie opisała kanały, ruiny ulic, epizody walk, śmierć młodziutkich obrońców, przyście na świat niemowlęcia, msze święte odprawiane w piwnicach, gdzie według jej słów *czuło się obecność Boga*. Opisała to, co składało się na gehennę Powstania, a zwłaszcza Starego Miasta boleśnie dotkniętego zniszczeniem. Uczestniczyła w odprawach u „Miry”, gdy omawiano warunki kapitulacji i zażądano praw kombatanckich także dla kobiet-powstańców, oraz przesłano do Londynu 3 tysiące nominacji dla nich. Wówczas to, 23 września 1944 r., i ona otrzymała nominację na kapitana AK. Wtedy też „Mira” zaproponowała jej dalszą współpracę w konspiracji, po objęciu przez gen. Leopolda Okulickiego stanowiska Komendanta Głównego AK. Miałyby wówczas zostać szefem Łączności Kobiet. „Danuta” odmówiła. Chciała być ze swymi kobietami z NOWK i podzielić ich los w niewoli. Dobrowolnie więc poszła do stalagu, zatajając swój oficerski stopień. Jednocześnie otrzymała polecenie „Jacka” dotarcia po wojnie do Londynu i przekazania Tadeuszowi Bieleckiemu, Prezesowi SN, prawdy o Powstaniu Warszawskim. W dniu 5 października 1944 r., po zdaniu broni, wyszła z Warszawy z 33. pp. „Do dziś słyszę łomot rzucanych karabinów i rewolwerów” – napisała we wspomnieniach H. Chotard (Wspomnienia, zbiory rodzinne). Za udział w walce konspiracyjnej otrzymała Krzyż Walecznych (1 października 1944 r.) i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami (potwierdzenie przez gen. Bora-Komorowskiego). Od 7 października 1944 r. do 12 kwietnia 1945 r. przebywała w niewoli niemieckiej (nr jeniecki – 141 485). W stalagu Bergen-Belsen była z 374 kobietami-żołnierzami AK. Została wówczas wybrana komendantką gru-

II/4

py podoficerskiej. Pracowała w kuchni i szpitalu, wraz z innymi cierpiąc wielki głód i prymitywne warunki. W końcu grudnia 1944 r. ze swą grupą podoficerską została przewieziona do stalagu VI C Oberlangen. Powierzono jej funkcję zastępczyni komendantki obozu por. Ireny Mileskiej „Jagi”.

„Danuta” brała czynny udział w organizacji życia obozowego, m.in. wykładała historię we „Wszechnicy” obozowej. Chociaż nie należała do ZHP ani do Szarych Szeregów, jej wspomnienia z obozów w Fallingbommel, Bergen-Belsen i Oberlangen włączono do opracowania *Harcerki 1939–1945. Relacje – pamiętniki* (Warszawa 1985, s. 672–674). „Danuta” zawsze podkreślała pozytywne cechy sytuacji obozowej, życzliwość oraz solidarność kobiet wobec siebie. W dniu 12 kwietnia 1945 r. obóz w Oberlangen został uwolniony przez 1 Dywizję Pancerną gen. Stanisława Maczka. Życie kobiet wyzwolonych z niewoli zmieniło się natychmiast dzięki opiece dowództwa i żołnierzy dywizji. Dostarczono im wody, żywności, środków czystości, których nie miały. Otrzymały umundurowanie Pomocniczej Służby Kobiet w Wielkiej Brytanii i tulipany od królowej Holandii.

Po zakończeniu działań wojennych „Barbara”–„Danuta” bezowocnie usiłowała nawiązać kontakt z Londynem. Gdy 3 maja 1945 r. przyleciał z Włoch gen. Władysław Anders, poprosiła go, jako Komendantka Główna NOWK, o ten kontakt. W lipcu 1945 r. wyruszyła z grupą kobiet ciężarówkami przysłanymi przez gen. W. Andersa do Ankony, gdzie się u niego zameldowała. Wzruszająco opisała podróż przez ruiny Europy, zniszczone szlaki kolejowe, zerwane mosty, zbombardowane miasta i owo spotkanie z Andersem, ze strony którego doznała serdecznej opieki i wielkiej życzliwości. Otrzymała pracę w radiostacji 2. Korpusu i mieszkanie w Kwaterze Głównej Komendy PSK. Dnia 1 września 1945 r. uczestniczyła w poświęceniu cmentarza na Monte Cassino. W radiostacji spotkała „Olgierda” z „Walki” i kolegę z UJ, Janka Bielatowicza z obsługi prasowej 2. Korpusu. Był to szczęśliwy okres jej życia. W maju 1946 r. powołano Polski Korpus Przysposobienia i Rozmieszczenia, mający na celu sprawne przeprowadzenie demobilizacji żołnierzy PSZ. Drugi Korpus przetransportowano z Włoch do Wielkiej Brytanii.

Ostatnim transportem, jesienią 1946 r., wyjechała i „Danuta”. Miała ze sobą małą walizkę i wielki rewolwer. Otrzymała właśnie kopię rozvodu z pozwu męża. Od tej pory występowała jako „Kapitan Danuta”. Wkrótce przeniesiono ją do Szkocji, do obozu likwidacyjnego PSK 2. Korpusu. Stosunki panujące w tym obozie, klimat Szkocji i zaistniałe realia polityczne działały na nią deprymująco. Zdecydowała się na powrót do kraju i rodziny. Odwiedziła konsulat PRL, gdzie zapewniono ją o braku zagrożeń dla powracających do kraju akowców. Wtedy właśnie odebrała, drogą konspiracyjną przez American Relief for Poland, list od przyjaciółki „Maruszki”, iż jest poszukiwana w Krakowie jako Jabłońska i jako „Kapitan Danuta”. Brama powrotu zamknęła się. Nawet w tym dramatycznym okresie chciała sumiennie i wiernie wypełnić polecenie „Jacka” i dotrzeć do Londynu do Tadeusza Bieleckiego. Dotarła! Ale Powstanie War-

szawskie było już czasem przeszłym i tematem nieinteresującym. Również w Ministerstwie Oświaty Rządu na Uchodźstwie nie ofiarowano jej żadnej pracy ani opieki. W czerwcu 1948 r. została zdemobilizowana. Natychmiast wyjechała do Francji, podejmując decyzję o przymusowej emigracji. We Francji, bez znajomości języka, przyjaciół, świadoma niemożności powrotu do Polski i rodziny, nie poddała się. Przyjęła pracę kelnerki w barze dla wojskowej obsługi lotnisk. Poznała tam Guy Chotarda, lotnika Francuskiego Ruchu Oporu (Resistance), którego w krótkim czasie poślubiła. Przebywała z mężem w Algierii w czasie walki tego kraju o niepodległość, ale po wypadku lotniczym męża, powróciła z nim jako inwalidą wojennym do Francji. Mieszkała pod Bordeaux w bazie lotniczej w Ambares. Zajmowała się domem i wychowywaniem czworga dzieci – Zosi, Rogera, Jacka i (imię nieznane autorce). Utrzymywała kontakt z rodziną w Polsce i z zaprzyjaźnioną od lat autorką. W listach do niej opisywała swe życie rodzinne, stosunki polityczne we Francji, pytała o sprawy polskie w PRL. Ciosem stała się dla niej śmierć męża, ale wtedy ściślej związała się ze sprawami Polski. Nawiązała kontakt z warszawskim oddziałem Instytutu R. Dmowskiego w Waszyngtonie, przygotowując dlań materiały do Słownika Biograficznego działacza SN. Stan jej zdrowia pogarszał się, przebywała w szpitalach w Verdelaix i Wojskowym Domu Opieki nad wdowami po oficerach II wojny światowej i wojny algierskiej. Chyba na rok przed śmiercią, mimo cierpień fizycznych, spisała w dwóch kopiach swe wspomnienia z okresu wojny i Powstania Warszawskiego, z których jedną wysłała do Instytutu R. Dmowskiego na ręce Leszka Żebrowskiego, drugą do swej warszawskiej rodziny, za pośrednictwem autorki. W 1995 r. napisała do niej w liście „Ogromnie tęsknię za Polską i nigdy tęsknić nie przestanę”. W lutym 1996 r. jej córka Zosia zawiadomiła Marię Odyniec o śmierci matki 8 lutego 1996 r. w Verdelaix po ciężkich cierpieniach. Kapitan Halina Jabłońska-Chotard („Barbara”, „Danuta”) została pochowana w grobowcu męża, na wojskowym cmentarzu w Ambares, w mundurze żołnierza 2. Korpusu, z dystynkcjami kapitana, ze sztandarem polskim na piersiach. Na płycie nagrobnej wyryto Znak Polski Walczącej.

Była wielką patriotką i katoliczką. Wierzyła żarliwie i niemal dziecinnie w sprawiedliwość Boga i dziejów. W najgorszych momentach narodowej tragedii zachowała niezachwianą nadzieję.

Maria Odyniec

Korespondencja prywatna autorki z H. Jabłońską-Chotard (w zbiorach M. Odyniec); F. Bańkowska i K. Kabzińska, *Dziewczęta ze stalagu VI C Oberlangen*, Warszawa 1998, s. 41, 53, 65, 69, 149, 183, 361; tychże *Kobiety obóz jeniecki Oberlangen*, w: *Służba Polek...*, cz. 3, Toruń 1999, s. 113, 115, 116; K. Komorowski, *Polityka i walka*, Warszawa 2000, s. 124, 125, 126, 128, 130–131, 172, 251; M. Ney-Krwawicz, *Komenda Główna Armii Krajowej 1939–1945*, Warszawa 1990, s. 80, 436; M. Odyniec, *Ostatnia komendantka NOWK*, Słowo Narodowe 1990; tejże, *Między zmierzchem a świtem*, Gdańsk 1983, passim; L. Żebrowski, *Kobiety w narodowych formacjach wojskowych*, w: *Służba Polek...*, cz. 3, Toruń 1999, s. 138, 139.

IV Korespondencja
(1944-2010) k. 4

Auf diese Seite schreibt nur der
Kriegsgefangene!
Deutlich nur mit Bleistift auf die Zeilen schreiben!
Na tej stronie pisze wyłącznie jeńiec wojenny!
Pisać tylko ołówkiem, wyraźnie i nad liniami!

8. XI. 49

Kochani Rodzice! Wypiątam już kilka listów: do Bruinowa, do Cestochowy, Krakowa do Staśka do Kyritz - Ostprignitz, Privatwalker str. 6. Do dziś nie mam żadnej odpowiedzi, chociaż już dwa listy w a kryju przysłał - o czym wiem dobrze, bo prowadzę pocztę obozową. Proszę próbować pisać do Llynka Nr. 81869 Stalag XI, B lub do miś Stanisława Thillé Nr. 81886. Oni mi także zawsze mogą poskarżyć wiadomości. Kryja fałszywa, która jest razem ze mną / przysłał za miś / dostał. Ta list dzisiaj od ojca z pod Łowicze. Piszcie koniecznie - bo się martwię o was. Czy już drak już coś pisał? Ja jeszcze nie mogę się dowiedzieć gdzie on jest. Mnie jest zupełnie dobrze. Jestem ubrauu

w nowym mundurze i ciepłą bielizną, w wakacje kupiłem sobie płaszczy skórany z ciepłą podszewką. Jedzenie mamy wystarczająco i oprócz tego prezenty od kolegów z wiosna. Na maturę się o mnie - wiecie zresztą że zawsze damy sobie radę - jedynym ewentualnie to mam los. Siśkamu i całej rodzinie poziołdajcie

11

Kriegsgefangenenpost

Depot
Staig
XI B

An Paulina

Labkowska

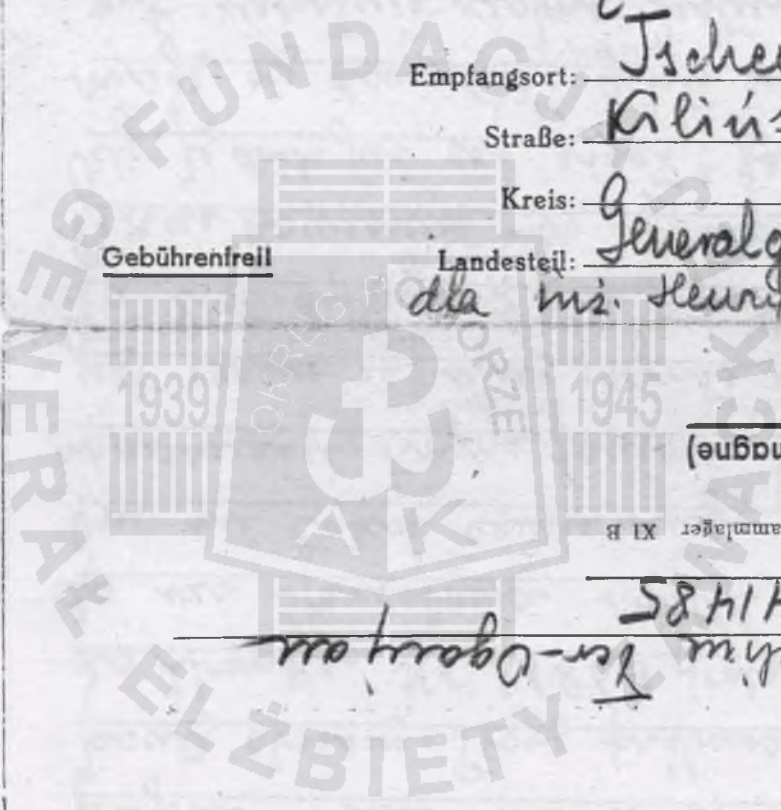
Empfangsort: Tscheustochau

Straße: Kilińskięs 11

Kreis: Generalgouvernement

Gebührenfrei

Landesteil: dla mi. Henryka Fabryńskię

Deutschland (Allemagne)

Lager-Bezeichnung: M-Stamm-lager XI B

Gefangenennummer: 141485

Vor- und Zuname: Katim Ter-Oganyan

Abseuder:

Diese Seite ist für die Angehörigen des
Kriegsgefangenen bestimmt. Deutlich nur
mit Bleistift auf die Zeilen schreiben!

Ta strona jest przeznaczona dla krewnych jeńców
wojennych
Pisać tylko ołówkiem, wyraźnie i nad liniami!

1/xii 442.

Koch. Mamo! Pannice strajmel. Twarze listy od 8 i 14 xi
 Martha da Halika J. zwrócano nam, przy drugim nie było kor
 runkt. Odpis. na kartce od Markius 16/11, jak również na list
 zbyka 29/11. O Tobie całym mieliśmy już dawną wiadomość.
 Ty jedna pisanie i ci jest zupełnie dobre, natomiast Ydrak i Władek
 proszą o paczkę. Ydrak jest jeszcze w pułku ob. N. 104589 Teillager 344
 (2) Karasdorf 0/11, pisać do niego uważaj, ciędnio i jedna Wpistol
 mu i ko paczki się. przez p. l. k. taka sama wysł. i do Lubie i opłatben
 Jozm 2/11, porównaj z bankiem z cukrem trocha cukru. Adres Władek: pp. Troscionko Włk
 N. 101627/11 FT 13/1 Ofleg 11 D (4) St. Borr. Ten pisał do nas
 prosi o paczkę żywn. ratującą nas życie. Chce przysłać 3 1/2 tys. i
 dopytywał się o Marję w której czasie, renty i otwierki. Wysł. mu 5 kg.
 paczki. Skądś ci powiedzime więcej imion. Jest tu p. doktor i córka, o czym
 nic nie wiem, proszę o napisisko Marji, która udeła się do niej Matki, i
 wtedy nie uwiśta, szuka jej również p. Mira. HARAMY nie aby Stach był
 bliżej nas. My na przełazie do Ursusa, przed wyjściem byliśmy wolni, na
 drugi dzień jadąc konno do Liozi, zatrzymali nas w punkcie, skąd tegoż

dnia na uszglanc zajeżdżaliśmy w 189. do Starobanice i Edz. Hatan które
 jest obcino w Babci a stąd przez Kwiec tutaj. Wniosek nie byliśmy, gdyż
 dom był na wojnie spalony. Jesteśmy w Kwest. ogólnie się nie wypyt. bez
 z gatunku uszpatniome przez Stacha (6 ty) Andrej (6 ty) i Ala Duat.
 która jest tutaj z Drużką i Janim. Ubranie drugie, druga pomoc od
 Wujolow, staroży się nie prosa wiadomości nie kupować. Bonty w mar
 liscie. Jednocześnie by i mocno zastępnym z okazji uradim i imionem

IV/4

Kriegsgefangenenpost

Rückantwortbrief

42
срн
лаг XI B

An den Kriegsgefangenen

Handwritten: *Handwritten*

Ter-Oganjan

Gefangenenummer:

141485

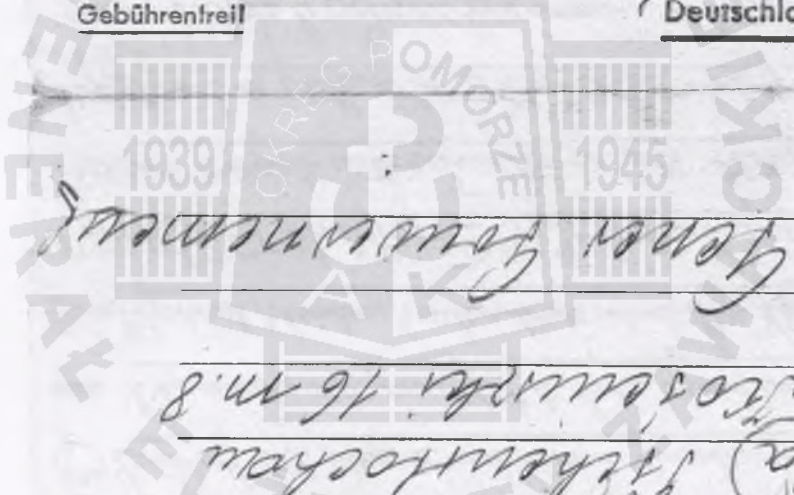
Lager-Bezeichnung:

M.-Stammlager XI B

(20) Fellingbostel.

Gebührentreil

Deutschland (Allemagne)

Landesteil: Kraji

General Government

Kreis: Powiat

Strasse: Ulica

Stosowka 16 m. 8

Ort: Mijscowosc

ca Stremtoschau

Vor- und Zunamen: Imię i nazwisko

Helia Krystyna

Abseuder: Nadawca

IV/5

Postkarte

Kriegsgefangene
-No. 1

Kriegsgefangene

Halina Tet-Ogajana

Gef. No. 141485

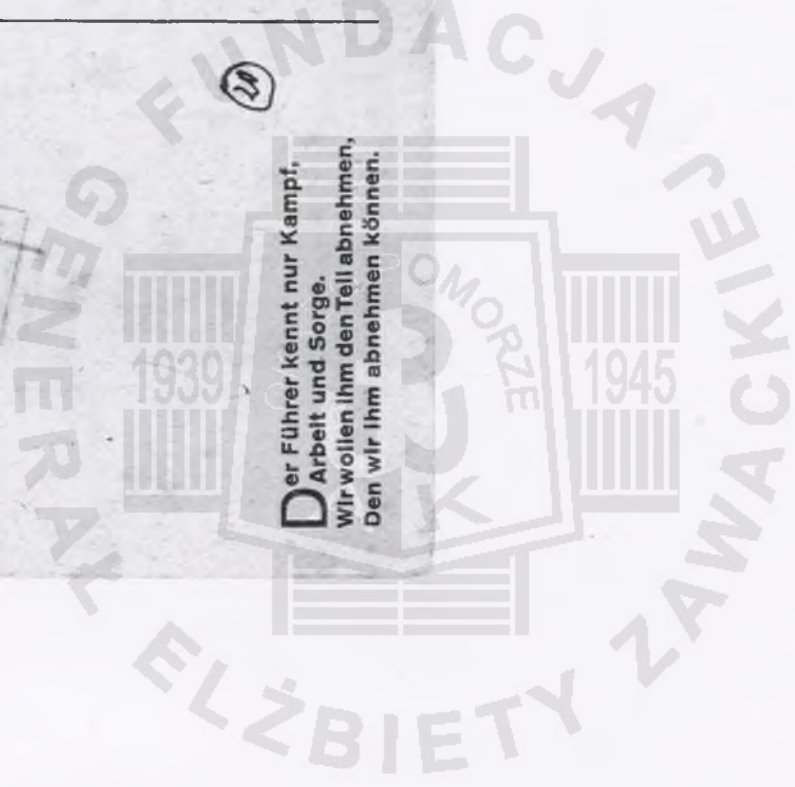
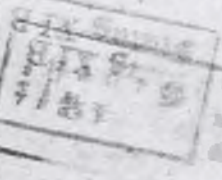
M-Stamm-lager XI B

Deutschland

Strasse, Hausnummer, Gebüdnere), Stockwerk oder Postschliefachnummer

Jädingborstel

Abender: Stanslaw Fabianka
(2) Kyryta Oshiguita
*Wohnort, auch Zuffil- oder Leitpostamt
Przasnysz, 6
Strefe, Hausnummer, Gebäudere), Stockwerk oder Postschliefachnummer

Der Führer kennt nur Kampf,
Arbeit und Sorge.
Wir wollen ihm den Teil abnehmen,
Den wir ihm abnehmen können.

Najurokowskiej Srotyczko! Kytca. 3 XI 94
 Pełną ofiarą Twój drug kartki. Dla
 pamiątki odprawy Zbyszkowi. Z Rodzicami ko-
 muniętych nie było trzy tygodnie. Chyba
 a. Władcy - Gęstochowa Książki 16 m. 8.
 Miałem już od Ciebie jedną kartkę, o czym mi
 dać zabić. Jedną nastawie nie mi pisać. Doprawdy
 endone zrodzenie bosu, żeśmy wrożeń zdrajcy
 i cała. Mamma cmy! się złe! Włose. Władcy
 Jek. Tadek. Ob. i najidat. Tuie b. b. dobre wyg-
 lądaj. O Wawrych poljowach nam już secegd-
 Towe wiadomości z listów Poljow i Tadek.
 Ja trapiem niewygodnej. Zrety widziato się już
 więcej w zym. Chybael starę się o pamiętnik
 me. do Sowa. Casy. Cij serdecnie i me-
 Słoch system uctawianie dla dawny i zbroja

WIRTUALNA POLSKA

 Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl
Od: Konrad Starczewski <konrad.starczewski@ipn.gov.pl>

Do: <AK@um.torun.pl>

Data: Poniedziałek, 13 Września 2010 15:19

Temat: fotografia Haliny Jabłońskiej-Ter Oganian

FUNDACJA "Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia: 14.09.2010 PREKIJ	
L. dz. 2445 / PW-63/10	
Załącznik:	
Referent:	

<![if !supportAnnotations]> <![endif]> <!--[if gte mso 9]> <![endif]--> <!--[if gte mso 9]> <![endif]-->

Wygląd tego dokumentu może różnić się od oryginalnego, ponieważ zostały zablokowane **niebezpieczne** elementy w treści...
[Odblokuj](#) [Obejrzyj w PDF](#) [Zawsze ufaj temu nadawcy](#) [Zażoś uwagi](#) **Ukryj komunikat**

Szanowni Państwo,

Biuro Edukacji Publicznej IPN na potrzeby publikacji pt. a — Z dziejów walk o niepodległość poszukuje zdjęcia Haliny Ter-Jabłońskiej Oganian. Z informacji jakie uzyskaliśmy wynika, że Pomorskie Archiwum Armii Krajowej posiada takowe wśród swoich zbiorów. Czy istnieje możliwość przesłania nam drogą elektroniczną skanu fotografii?

Pozdrawiam

Konrad Starczewski
 Sekcja Notacji i Filmów
 Wydziału Edukacji Historycznej
 Biura Edukacji Publicznej
 Instytutu Pamięci Narodowej
 ul. Towarowa 28
 00-839 Warszawa
 tel. 22-431-83-32
 tel. kom. 508-975-429

<![if !supportAnnotations]>

<![endif]>

*jakiś moment to być
 150 zł za jednostronowe
 użycie.
 KTC*

T: 2982 / WSK

AK
KG
WSK

++
JABKOŃSKA Halime

I u. Ter-Opanien

II u. Chotew

U
Wypisy ze zmoalel - 10

D.Ku. H 01

i

kpt. Jabłońska Halina
po "Janina" "Barbara"

KGAK
Oddział I
WSK

Druga zastępczyni szefa WSK
(lipiec - październik 1944r.)

Zob. M. Hey-Krawczyńska "Kom. Gł. AK" W-wa 1990,
s. 80, 436.

22.2001

n
c

HG.
AK.

Kpt. JABŁOŃSKA Halina

z domu Ter-Oganien

ps „Barbara”, „Basia”, „Dziurka”

Z ryknitel. historyk.

Kom. główna Narodowej Organizacji Wojsk. Kobiet od
młoty 1943. Po uelaniu z AK w lipcu 1944 z-ca
refe HIK HG AK. w Pomi. Hanie. Kierownik kuchni
oraz Izolatorka Kancelarii. Po pamt. mynienona na refie
HIK. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieciami.

Zob. M. Wey Kwartalce „Kom. Gł. AK” s. 80, 436-biogram.

Ksaw.
H-teczce.

Zop. XI.2000.

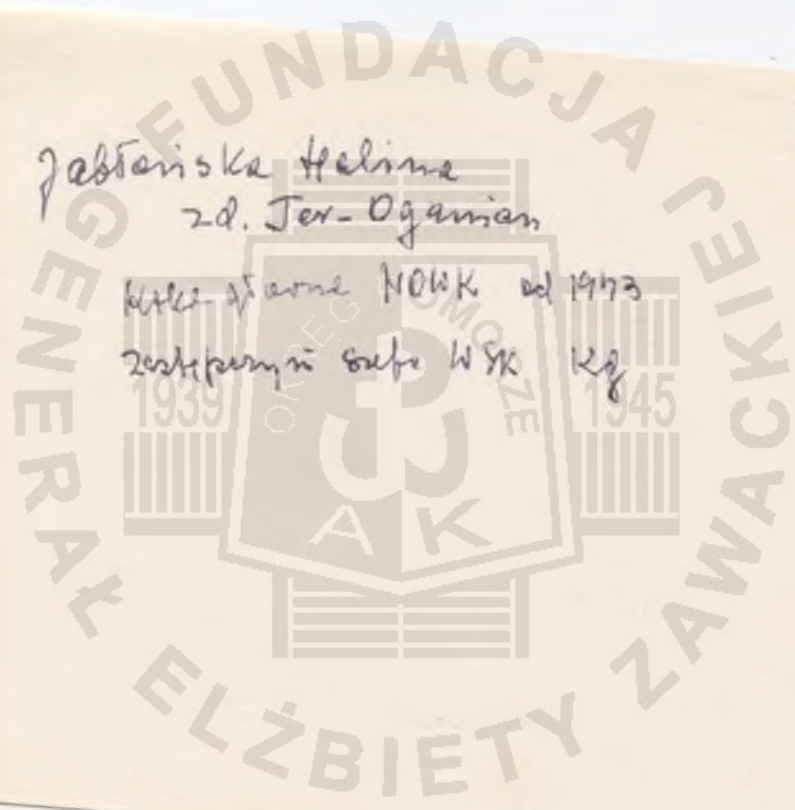
6

Jabłńska Helina
zd. Jer-Ogarnian

NOW K

Wzrost 170 cm NOW K od 1973

Zestawienie sucho WSK Kp

x

AK
KG

kpt. Jabłońska - Ter Ogienian
Holine
ps "Barbara" "Dorota"
II zast. młoda WSK, z-pca komend.
stolarz w Oberlangen.

art. 8 Ostrowskiej VI Serji ~ 3

Bdm 197

i jest e

Kpt Jabłoński - Ter. Oganjan Halina

Ms. Danne Te

KOKK
PK KQ

Mł odprawy parostawiej 3 X 1944 r. 24

Szefostwa 4 SK KQ złośliwa uciami listek

opisowi wrocyia stopnia ofic., aby opierowai

ni metodyi zafunai PK w obozach jenu:

kiel - u abelaga a mi oflagu

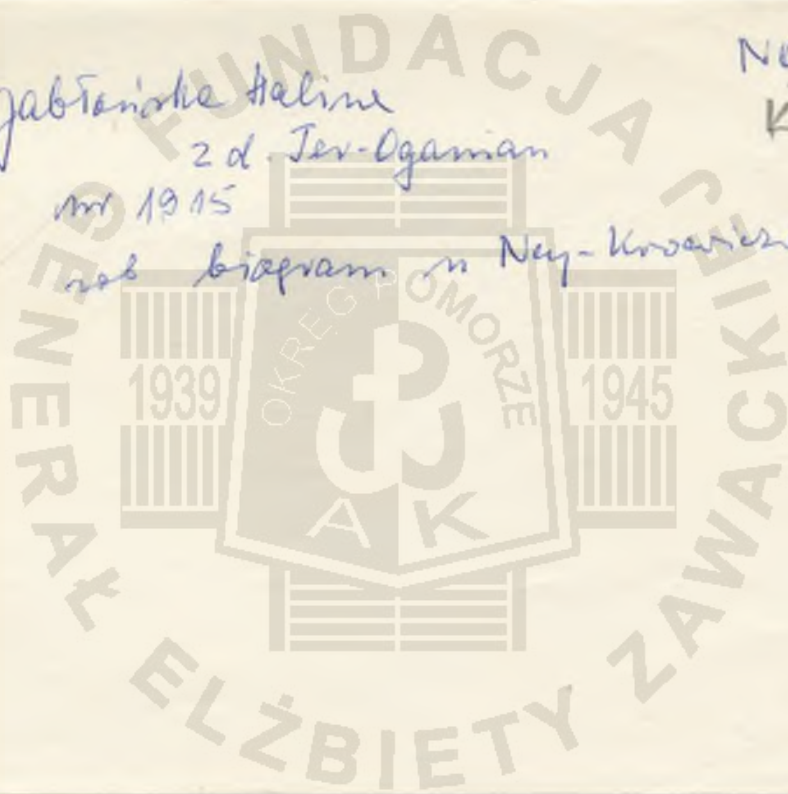
[prost odprawy - wydawci z KOKK Kapii]

52

gabłoniska Halina
2 d. Ter-Dgaman
m. 1915

NO W
AK
KG

nie bieram w Nay-Kowarsze

Jabtoniska Halina
Nda Grawah

WSK
NOW K
AK
KG

Wyrazim sobie jasno
dodatkowy zyciowy kpt Halina
zobaczysz 2. NOW K
w tym srodku WSK KG IV.

Wniecha w Mey-Krowie 5 80

572

NOW K

fabryczne Halina Barbara

zob regionem na VI Serji p/1 Komorech

190696

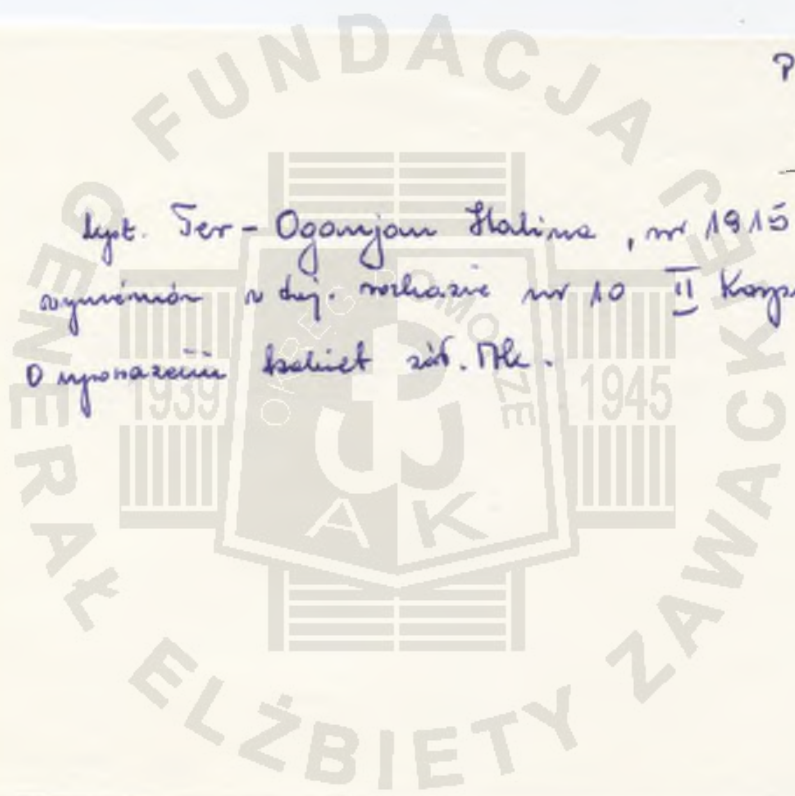
(154)

2

PSZ, PK.
KG
WSK

Lejt. Ter-Oganyan Statins, nr 1915
wynikiem w tej. rozkazie nr 10 II Korpusu.
O wyznaczeniu kobiet zlot. PK.

i'
1

MOUK
kara

JABŁOŃSKA-TER OGATYAN HALINA
ps. „Bania”

Kierownik Transowej Organizacji Wojskowej
Kobiet. Funkcja tę objęła po Strabodzie
Wandzie. [1941r.]

Zob. Śląski 7. „Polska koleżka” t. 3 nr
Wrocław 1986. s. 219

B. FAPAK

1. Raj 98.

T. 2072
Kpt. Główny Kucharski z d.

Województwa Wielkopolskiego

Pa "Barbara" w NOW

"Dolina" w A K.

Do pomyślenia autem na miejscu

Do powstania bycia w Stalagm

jedno sierżant

Do wojnie nie wchodzi

do kary - co się zamaz

Formeniste i mieszka w trawie

Wszystko jedne i Stalagmka

mog. Główny

JABKOŃSKA Halime

Halime